

Eugeniusz **Tkaczyszyn-Dycki**

I. Kochanka Norwida

moja matka (zamknięta
w Żurawicy, Węgorzewie,
Jarosławiu) zawsze
musiała do kogoś należeć

kogo sobie upatrzyła wyobraziła
lub kto został jej przedstawiony
we śnie (na podobieństwo
Norwida) ale z kim wadziła się

moja matka i w jakim
języku przywitał ją ojciec
niegodziwiec który nigdy
wcześniej nie słyszał o Norwidzie

(27 V 2007)

II.

z jaką polszczyzną na ustach
(z polszczyzną Norwida i z samym
Norwidem) wstępowała w mury
szpitala by do kogoś raz jeden należeć

choć nikt jej nie chciał otóż nikt
nie chciał jej wykraść kupić nowej
sukienki mimo że o zmierzchu
była ku temu szczególna okazja

najlepiej zaś pamiętam nieprzebyte
mury węgorzewskiego szpitala
staraliśmy się stamtąd wydostać
lecz nawet Norwid nie kiwnął

palcem w sprawie w której powinien
zabrać głos urodziła mu bowiem dziecko

III.

na ulicach wielkich i małych
miast byliśmy wyłapywani
nie zatrzymywani lecz wyłapywani
przechwytywani przez przeszłość

w którą nikt już nie wierzy
nikt nie wierzy w moją przeszłość
choć stała i stoi w opłotkach
Wólki Krowickiej lub Krowicy Hołodowskiej

to tutaj cerkiew unicką zamieniono
w skład nawozów sztucznych
obok zaś znajdował się ośrodek zdrowia
i przyjmował doktor Tymcio

IV.

do młyna w Budomierzu jechaliśmy
przez ciemny las pod hranyciu
ale tego młyna ale tego młynarczyka
nie ma już Dyciu i nie bude

choć do Budomierza za Słotwińskiego
poszła Marysieńka Ilnicka
piękna mołodycia ale tego młynarczyka
który na mnie nawet nie spojrział

pamiętam jeszcze dziś bo poezję
robi się z małych rzeczy
z rzeczy najmniejszych i tylko kiedy
niekiedy jest to Polska

V.

jeżeli ktoś chciał mógł pojechać
dalej np. do Wielkich Oczu
to tutaj synagogę zamieniono w skup
jaj i nikt się temu nie dziwił

na ulicach wielkich i małych miast
uciekaliśmy przed sobą (ty i ja
i Bybek) lecz przeszłość zawsze ta sama
o twarzy stareńkiej Papiernickiej

stała w opłotkach Wólki Krowickiej
lub Lisich Jam to tutaj ciotka Marinka
siostra Bukity (co się ogłosił
Wernyhorą) żyła w skrajnej nędzy

VI. Piosenka o robocie poetyckiej

jeżeli ktoś chciał mógł pojechać
jeszcze dalej (np. do Żmijowisk
lub Wólki Żmijowskiej) to tutaj
nikt nie płakał po nieobecnych

nikt ich nie widział (oprócz
mojej matki) choć wychylali się z mgły
z przeszłości która wciąż stała
i stoi w opłotkach Wólki Krowickiej

dlaczego nikt mi nie wierzy że poeta
po dziś dzień robi w tej mgle

VII. Złudzenie

to ciało mogło być moje
ale trzydzieści lat temu
choć nie przyznawałem się
do siebie wyjechawszy ze wsi

nie przyznawałem się do siebie
na lubelskiej polonistyce
i na krakowskich placach to ciało
mogło być moje naprawdę moje

lecz wyjechawszy ze wsi
nie umiałem się sprzedać (nawet
w poezji) i dziś po raz kolejny
czytam „Mniszki” siostry Borkowskiej

(12 XI 2012)

VIII.

to ciało mogło być moje
i tylko moje ale trzydzieści
lat temu kiedy starałem się
jak najlepiej je upchnąć

w niejednym wierszu i na niejednej
ulicy w poezji bowiem nie wystarczy
ciepnąć od niechcienia kilka
imion (z Leszkiem Argasińskim

włącznie) trzeba je jeszcze
zrobić i podrzucić innym

IX.

w tym domu nigdy nie było
światła (nawet w pokoju
górnym i dolnym) matka bowiem
poruszała się w zupełnych

ciemnościach do piwnicy również
schodziła bez kopcilki
bo nie od razu mieliśmy elektryczność
w piwnicy i na strychu

a kiedy już zapanowała jasność
matka i tak (niczym w dobrej
poezji) poruszała się w zupełnych
ciemnościach chciałbym podobnie